

Treba nam nacionalna skupština građana!

Nacionalna skupština građana (SG) o izbornoj reformi je način da se nadvladaju osobni interesi političara i da se običnim ljudima pruži moć za predlaganje sustava za Kanadu.

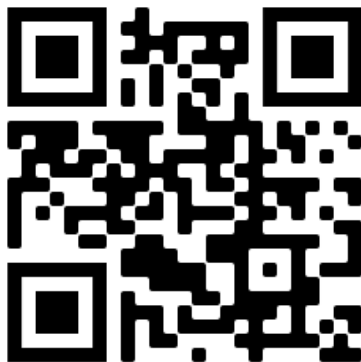
Kako bi funkcionirala Skupština građana?

- **Sudionici se izabiru nasumično** građanskom lutrijom kako bi se osiguralo da skupština predstavlja stanovništvo.
- Javnost je podijeljena na grupe populacija kako bi se osigurao **pošten odabir** spola, dobi, etničke pripadnosti, geografske lokacije, obrazovanja, jezika, i ostalog.
- Sudionici razvijaju dubinsko razumijevanje problematike **slušajući stručnjake** koji dijele svoje znanje sa skupštinom.
- Građani bi trebali nastojati postići konsenzus kako bi se osiguralo da je skupština **proces kojemu Kanađani mogu vjerovati**.
- **Prijedlog se prezentira parlamentu** koji zatim odlučuje hoće li o njemu glasovati.

Ishodi SG politike potkovani su dokazima, dok stranačke politike i izborni krugovi nisu.

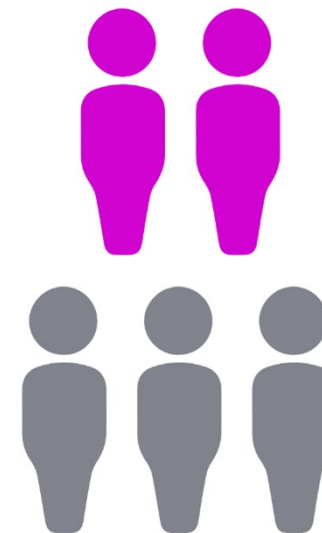
SG se sve češće koristi za pronalaženje konsenzusa o teškim pitanjima u slučajevima sukoba interesa kod političara, posebice u Irskoj, Francuskoj i Ujedinjenom Kraljevstvu.

Skenirajte ovo i uključite se!

www.fairvote.ca

www.nationalcitizensassembly.ca

**DVOJE OD PET
NIJE VEĆINA**

**First Past the Post sustav
zahtjevaje proporcionalnu zastupljenost!**

Što ne valja s First Past the post sustavom?

First Past the Post (FPTP) je kanadski izborni sustav s jednim članom, „pobjednik kontrolira sve“ u kojem pobjeđuje kandidat s najviše glasova.

Lažne većine, gdje vladajuća stranka dobiva većinu mjesta s manjinom glasova, uobičajena je nuspojava našeg sustava.

FPTP također **uzrokuje nestabilnost** jer manjinske vlade izabrane prema ovom sustavu obilno je traju dugo jer vladajuća stranka rano raspušta parlament u svojoj potrazi za **apsolutnom vlašću**.

FPTP također uzrokuje da se Kanada **često vrti** između ideološki suprotstavljenih vlada što dovodi do skupih **promjena politika** (poništanje politika koje je uspostavila prethodna Vlada).

Kanada je jedna od rijetkih industrijaliziranih zemalja koja još uvijek koristi FPTP u moderno doba.

Ostale nuspojave FPTP-a uključuju:

- Potrošene glasove
- Strateško glasanje
- Podjelu glasova
- Apatiju birača
- Nejednakost glasačke moći
- Politiku podjele / kampanju
- Smanjenu raznolikost predstavnika

Što je proporcionalna zastupljenost?

Proporcionalna zastupljenost (PZ) je skupina glasačkih sustava gdje broj mjesta koje stranka ima u parlamentu približno odgovara postotku ljudi koji su glasali za tu stranku (**30% glasova = 30% mjesta**).

PZ se postiže izborom **više predstavnika** za određeno geografsko područje, umjesto samo jednog.

Time se eliminiraju lažne većine i potiče **suradnja između stranaka**, što dovodi do dugotrajnih politika.

Lokalna zastupljenost je ključni dio svakog PZ sustava koji se preporučuje u Kanadi, uključujući Proporcionalni mješoviti glas (**PMG**), Proporcionalni pojedinačni glas (**PPG**) i Proporcionalno ruralno-urbani glas (**PRUG**).

Više od 90 zemalja koristi neki oblik PZ-a za izbor svojih nacionalnih zakonodavnih tijela, što rezultira stabilnim **višestranačkim koalicijskim vladama**.

Ostale prednosti PZ-a uključuju:

- Jednostavnije glasačke listiće
- Povećanu odgovornost
- Moguće povećanje odaziva birača
- Eliminaciju strateških glasanja
- Jednaku zastupljenost birača
- Povećanu raznolikost u zakonodavnom tijelu
- „Političkog šampiona“ za svakog Kanađanima

Što s rangiranim glasačkim listićima?

U Kanadi se „rangirani glasački listić“ gotovo uvijek odnosi na **alternativno glasanje (AG)**, poseban sustav glasanja u kojem pobjednik kontrolira sve i u kojem birači rangiraju kandidate po svom izboru (**1., 2., 3.**).

Ovaj proces **institucionalizira strateško glasanje** usmjeravanjem glasova od nečijeg prvog izbora do drugog i tako dalje sve dok se ne izabere jedan kandidat.

AG se koristi u donjem domu Australije gdje dosljedno **stvara lažnu većinu**.

Iako ljudi mogu slobodno dati svoj preferencijalni glas manjoj stranci, rezultati u Australiji pokazuju da **AG isključuje male stranke iz parlamenta** jednako kao i First Past the Post.

AG također nastoji **ići ruku pod ruku većim, etabliranim centraliziranim strankama**.

Primjerice, analiza pokazuje da bi **liberali osvojili još veću većinu** (224 mjesta umjesto 184 prema FPTP-u) da je na izborima provedenim 2015. godine korišten rangirani glasački listić.

Najbolja upotreba rangiranih glasačkih listića je kao alat u proporcionalnim sustavima za pomoć pri biranju više predstavnika po krugu.

Rangirani glasački listići također su korisni u općinama koje biraju svoje **vijećnike u većim vijećničkim mjestima** ili odjelima s više od jednog vijećnika.